

**Szabványosítás, Minőségirányítás,
Beépíthetőség és forgalomba hozatal
a gyakorlatban**

Urbán Ferenc

Cemkut Kft. ügyvezető, MIV

Magyar Cement, Beton- és Mészipari Szövetség

Ösztönös szabványosítás

Természet:

- napok
- évszakok
- évek

Állatok:

- kutyák
- oroszlánok
- repülnek: madarak

A csoportosítás alapja – néhány alapvető tulajdonság

az emberi beszéd, majd írás

Tudatos szabványosítás

- vallási ceremóniák
- erkölcsi normák
- mértékegységek (hüvelyk, láb stb.)
- római légiók fegyverzete
- vízvezetékek
- céhek előírásai
- fegyverzet

Márvány méteremlék

1791. méter, kilogramm, szecundum

Francia Akadémia - MKS mértékegységrendszer alapjai

1875. Méteregeyzmény

17 ország: célja egy nemzetközi méréstudományi intézet felállítása a méterrendszer kialakításának koordinációjára

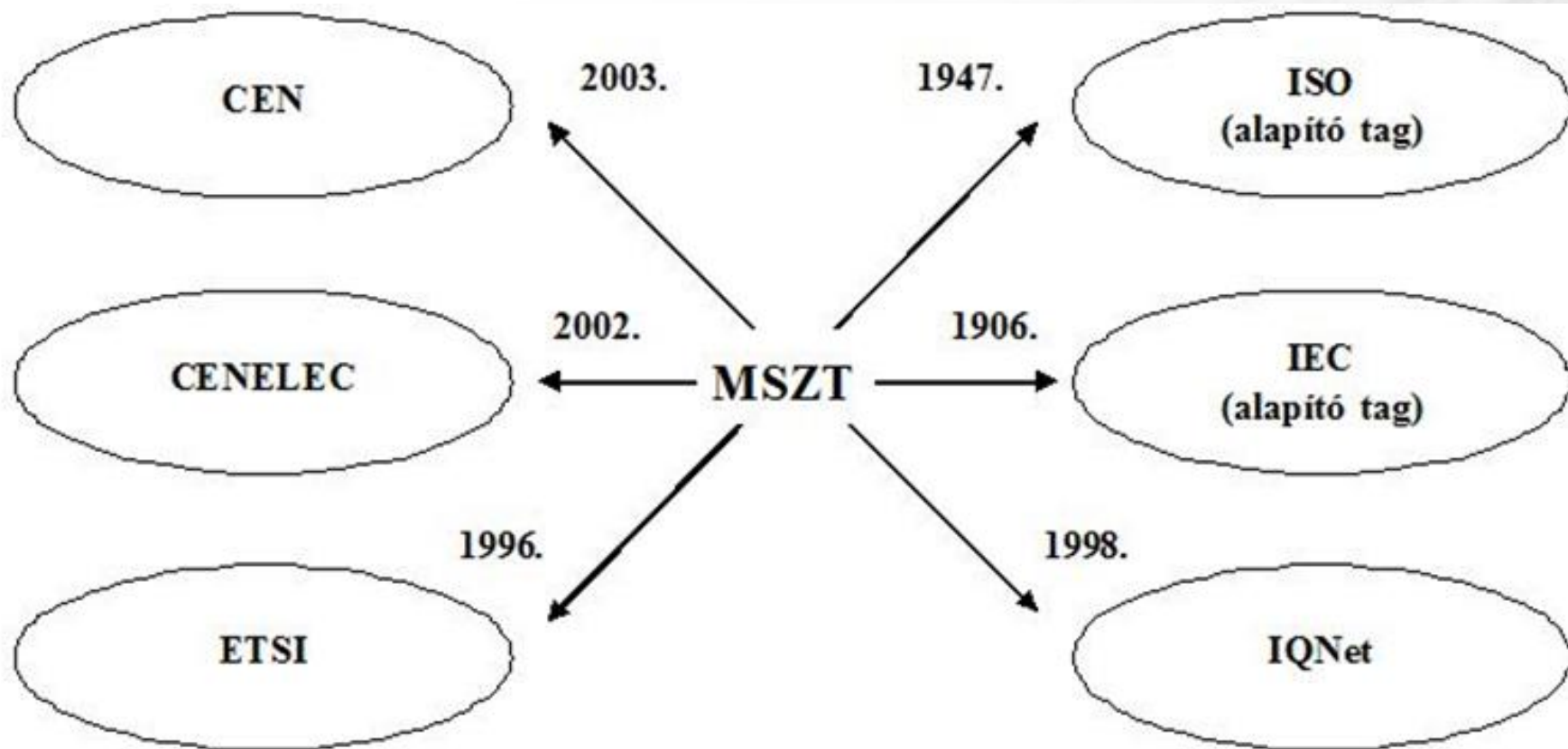
Szervezett szabványosítás

Az ipari és technikai fejlődés során nyilvánvalóvá vált, hogy olyan megoldásra van szükség, amely nemzeti és világszinten is elfogadott. A tömegtermelés dinamikus változásának köszönhetően elsőként Angliában hoztak létre nemzeti szabványügyi szervezetet:

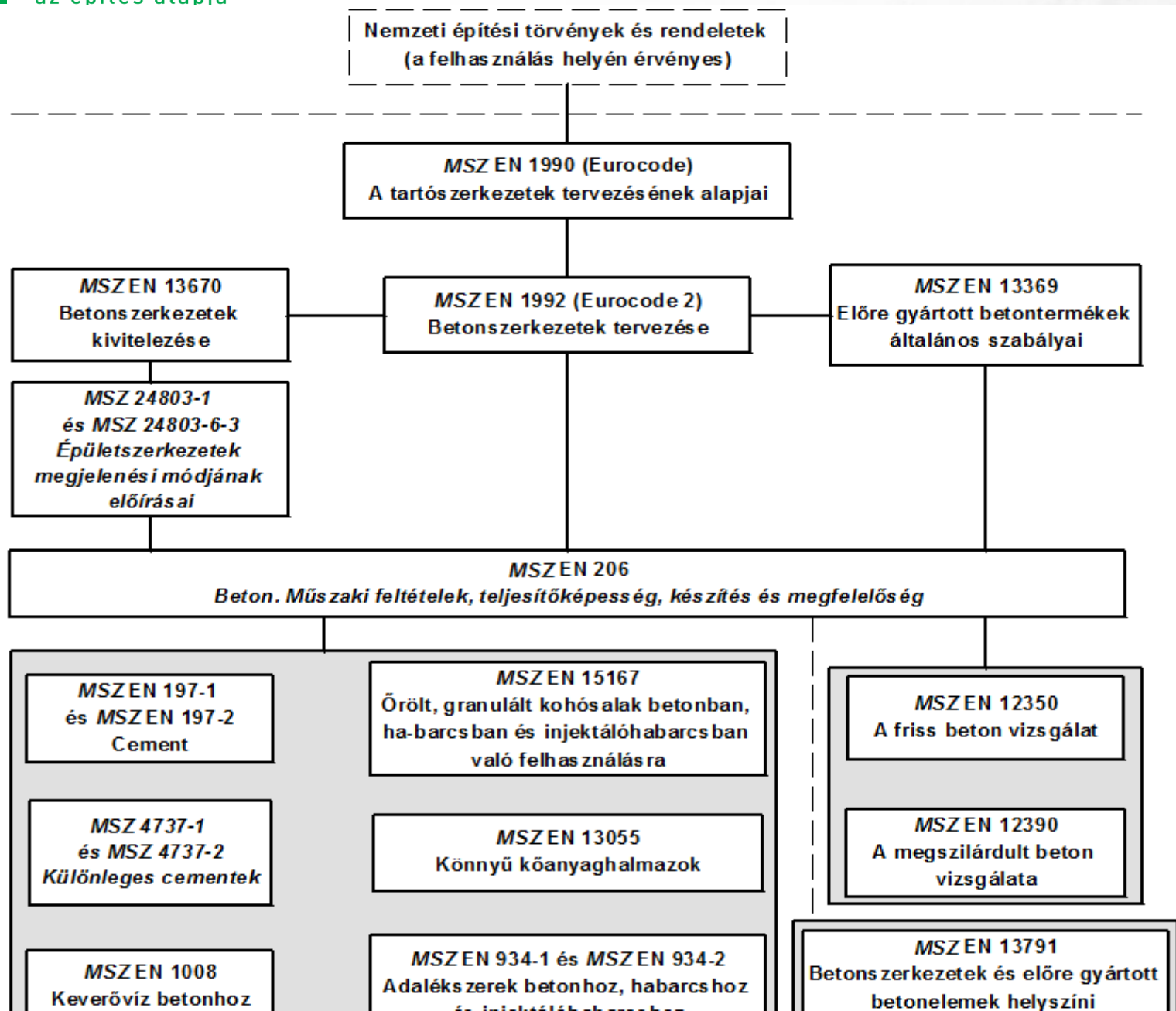
- 1901. Angol
- 1917. Német
- 1920. Osztrák
- 1921. Magyar

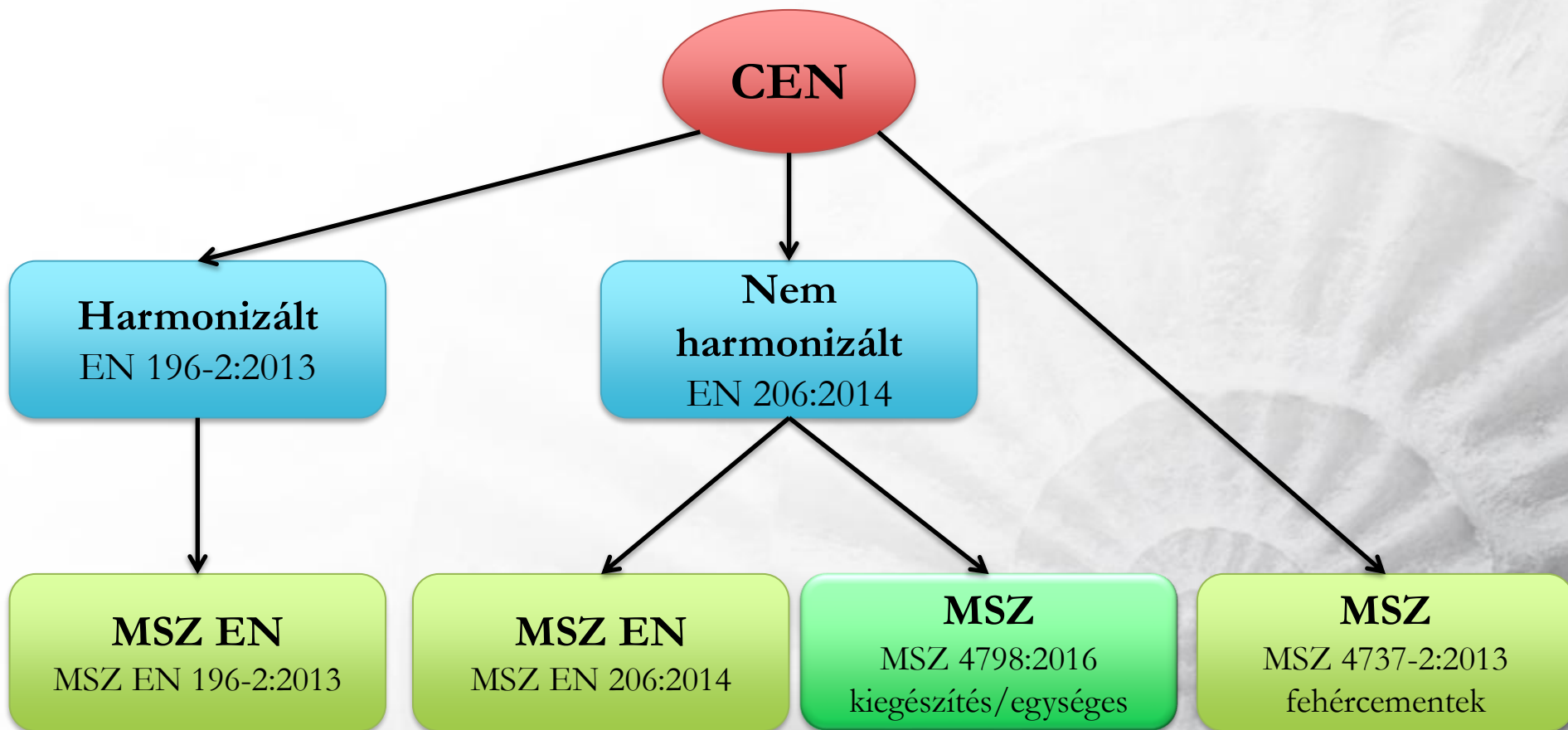

Nemzetközi és európai kapcsolatok

ISO:	Nemzetközi Szabványügyi Szervezet
IEC:	Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság
CEN:	Európai Szabványügyi Bizottság
CENELEC:	Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság
ETSI:	Európai Távközlési Szabványügyi Intézet
IQNet:	Nemzetközi Tanúsító Hálózat

A szabványok alkalmazása önkéntes!

Minőségirányítás

Eszközei (ISO 9000)

Minőségtervezés

a minőségcélok kitűzése azok
elérésének érdekében

Minőségszabályozás

a minőségi követelmények elérése
érdekében alkalmazott operatív
módszerek és tevékenységek

Minőségirányítás/i rendszer

összehangolt tevékenységek/irányítási rendszer egy szervezet
vezetésére és szabályozására, a minőség szempontjából

Minőségbiztosítás

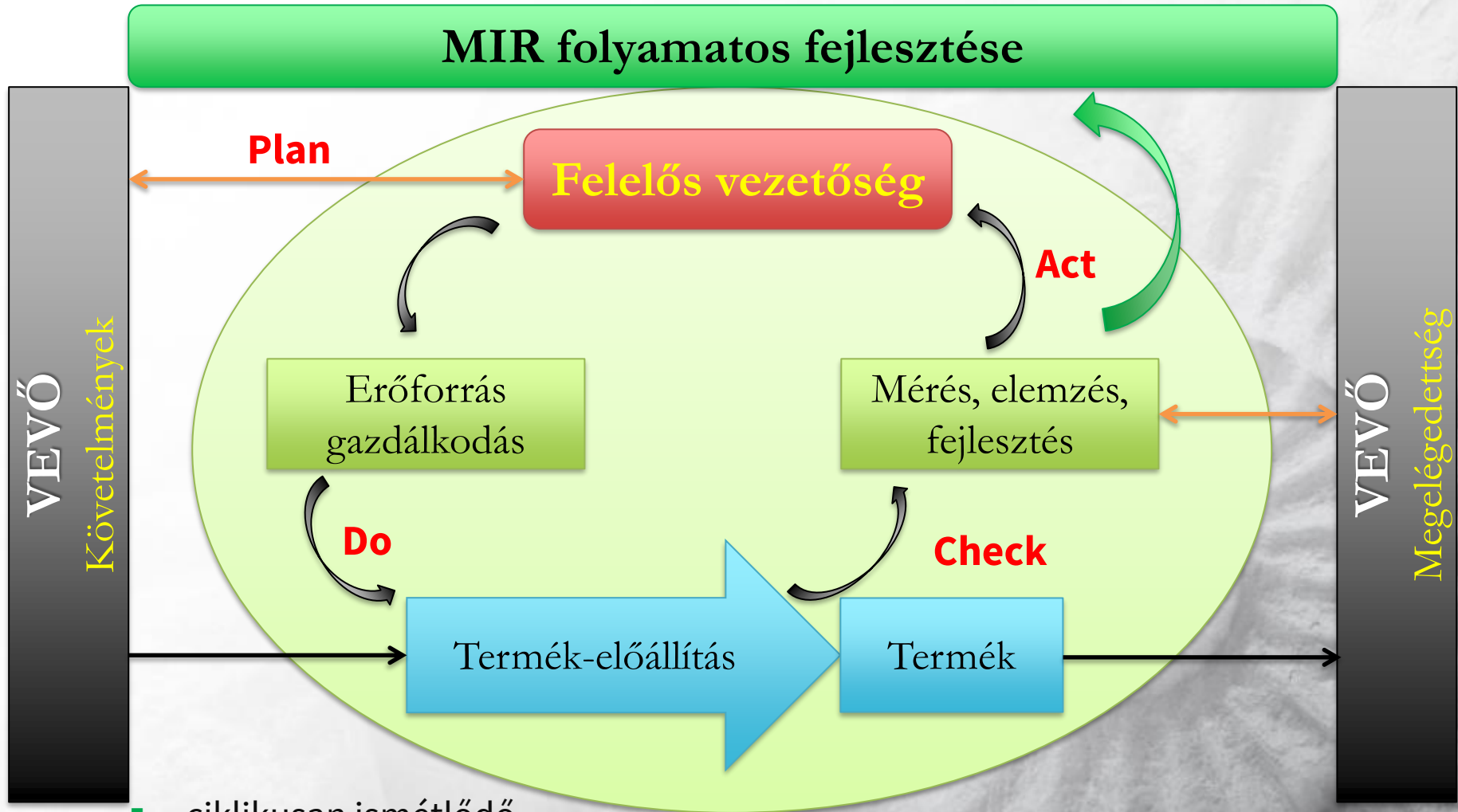
a bizalomkeltés megteremtésére
összpontosít arra vonatkozóan,
hogy a minőségi követelmények
teljesülni fognak

Minőségfejlesztés

a minőségi követelmények
teljesítési képességének
növelésére irányuló tevékenység

Vevőtől a Vevőig: P-D-C-A

Plan – Tervezés; **Do** – Végrehajtás;
Check – Ellenőrzés; **Act** – Beavatkozás

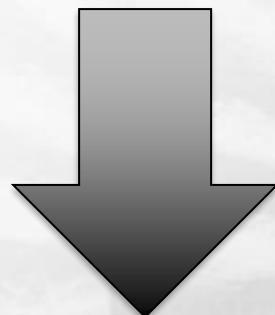

- ciklikusan ismétlődő
- ellenőrzés tapasztalatainak visszacsatolása a tervezésbe
- folyamatos fejlődés

ISO 9001:2015 – új szemlélet

Minden szervezetnek a saját céljai és egyéni adottságai szerint kell alkalmaznia:

- Kevésbé leíró jellegű
- Korszerű üzleti management szemlélet integrálása
- Kockázatelemzés, lehetőségek előtérbe helyezése
- Kevésbé előíró dokumentációs követelmények
- Fókuszában a szervezet, nem az audit

Hatékony eszköz, de.....

MIR alapidokumentumai

- Minőségpolitika
- Működéspolitika

Beépíthetőség és forgalomba hozatal (építési termék)

EU Directive - Regulation

Irányelv:

- Konkrét célokat tűz a tagállamok elé, a megvalósítás módját a tagállamokra bízva;
- Címzettje lehet egy vagy több tagállam, akár az Unió valamennyi tagországa;
- Csak végső határidőt állapít meg a nemzeti jogrendszerbe való átültetésre;
- A nemzeti szabályozások harmonizálására szolgál.

Rendelet:

- Általános hatállyal bíró, minden elemében kötelező jogi aktus;
- Hatálya egyetemleges;
- Közvetlenül alkalmazandó, azonnal jogerőre emelkedik minden tagállamban;
- A nemzeti törvényekkel egyenértékű jogszabály.

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 305/2011/EU RENDELETE (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (CPR)
- 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól (1. melléklet: Az építési termékek lényeges terméktulajdonságai)

Az **alapvető** követelmények az **építményre** vonatkoznak és nem a termékekre!

1. Mechanikai szilárdság és állékonyság;
2. Tűzbiztonság;
3. Higiénia, egészség- és környezetvédelem;
4. Biztonságos használat és akadálymentesség;
5. Zajvédelem;
6. Energiatakarékosság és hővédelem;
7. A természeti erőforrások fenntartható használata.

Ezek az Értelmező Dokumentumokban (ID-k: Interpretative Documents) vannak részletesen megfogalmazva, és így teremtik meg a kapcsolatot az alapvető követelmények és a műszaki specifikációk között.

Műszaki előírások kapcsolata

Harmonizált szabvány

Van	Nincs		
	Európai Műszaki Értékelés (ETA)	Nemzeti Műszaki Értékelés (NMÉ)	Nemzeti szabvány
	Műszaki értékelést végző szerv (TAB)		
TELJESÍTMÉNYNYILATKOZAT Tanúsító szerv tanúsítása (1, 1+, 2+); teljesítményértékelése (3) alapján			
CE jel	CE jel	---	---

EAD	European Assessment Document – Európai Értékelési Dokumentum
ETA	European Technical Assessment - Európai Műszaki Értékelés
NMÉ	Nemzeti Műszaki Értékelés
TAB	Technical Assessment Body – Műszaki értékelést végző szerv: az ETA-t (NMÉ-t) az EAD alapján készíti és adja ki a gyártónak

Teljesítménynyilatkozat

2013. Július 1-től: Építési termék csak **Teljesítménynyilatkozat**-tal hozható forgalomba, építhető be

- A gyártónak forgalomba hozatakor kell kiállítania
- nyilatkozni kell az építési termékek azon alapvető jellemzőinek legalább egyikéről, amelyek a tervezett felhasználási mód(ok) szempontjából relevánsak
- A teljesítménynyilatkozattal a gyártó felelősséget vállal, hogy az építési termék **megfelel a nyilatkozatban rögzített teljesítménynek.**

Nem szükséges teljesítménynyilatkozat:

- egyedi, nem sorozatban gyártott termékeknél,
- ha az építkezés helyszínén gyártották felelős kivitelezői nyilatkozattal, érvényes szabályok betartásával,
- hagyományos vagy örökségmegőrzésnek megfelelő módon, nem ipari gyártás keretében állítják elő, felújítási célra.

- ÜGYE kialakítása (MSZ) – **ISO MIR-ben is lehet**
- Termék teljesítményének értékelése
- Üzem és ÜGYE alapvizsgálata
- Üzemben a gyártó által vett minták vizsgálata
- Minták szűrőpróbaszerű vizsgálata - Tanúsító
- ÜGYE felügyelet, vizsgálat, értékelés

CPR - TÁÉE (AVCP) rendszere

A termékek teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszere, melynek módzatait a termékre vonatkozó jóváhagyott műszaki specifikáció határozza meg

TÁÉE	Gyártó végzi	Tanúsító szerv végzi
1+	- ÜGYE - Üzemben a gyártó által vett minták vizsgálata	- Termék teljesítményének értékelése - Üzem és ÜGYE alapvizsgálata - ÜGYE felügyelet, vizsgálat, értékelés - Minták szűrőpróbaszerű vizsgálata
1	- ÜGYE - Üzemben a gyártó által vett minták vizsgálata	- Termék teljesítményének értékelése - Üzem és ÜGYE alapvizsgálata - ÜGYE felügyelet, vizsgálat, értékelés
2+	- Termék teljesítményének értékelése - ÜGYE - Üzemben a gyártó által vett minták vizsgálata	- Üzem és ÜGYE alapvizsgálata - ÜGYE felügyelet, vizsgálat, értékelés
3	- ÜGYE	Termék teljesítményének értékelése
4	- Termék teljesítményének értékelése - ÜGYE	---

Erőforrás, költség

CEMKUT Kft., kijelölt tanúsító szerv
Cím: H-1034 Budapest, Bécsi út 122-124. ☎ Levélcím: H-1300 Budapest, Pf.: 230
Tel: +36 1 388 37 93; +36 30 560 7521; ☎ Fax: +36 1 368 20 05
E-mail: cemkut@cemkut.hu ☎ Internet: www.cemkut.hu

Üzemi Gyártásellenőrzés Megfelelőségi Tanúsítványa

A Magyar Parlament 1997. évi LXXVIII. törvény (Építési Törvény) 41. §-ának és módosításainak alkalmazása szerint, összhangban a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel és annak módosításaival, valamint az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelettel, a tanúsító szerv a 2+ rendszer szerint végrehajtott eljárások alapján tanúsítja az alábbiakban megadott termék(ek) üzemi gyártásellenőrzésének megfelelőségét.

Beton

megnevezésű építési termék,
melyet a(z)

«Adatmező5»

«Adatmező6»

mint gyártó az alábbi üzemében

«Adatmező7» («Adatmező8»)

állít elő az MSZ EN 206 és az MSZ 4798-1 szerint.

A tanúsító szerv megállapította, hogy

- ☞ a terméktípus meghatározása megtörtént;
- ☞ és a gyártó végzi:
  - az építési termék teljesítményének értékelését;
  - az üzemi gyártásellenőrzést;
  - a gyártó üzemben a gyártó által vett minták meghatározott vizsgálati terv szerint történő vizsgálatát.

A tanúsító szerv

- ☞ elvégezte a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálatát;
- ☞ és végzi az üzemi gyártásellenőrzés folytatódó felügyeletét, vizsgálatát és értékelését.

A termék(ek) üzemi gyártásellenőrzésének vizsgálati, ellenőrzési és értékelési eredményeit a «Adatmező»-«Adatmező1»-«Adatmező2» munkaszámú Értékelési jelentés tartalmazza.

Ezen tanúsítvány alapján a gyártó a teljesítménynyilatkozatot kiállíthatja.
Ez a tanúsítvány feljogosítja a gyártót a CEMKUT Tanúsítási embléma alkalmazására.

A tanúsítvány azonosítója: **«Adatmező12»**
A tanúsítvány érvényessége: visszavonásig

Első kiadás dátuma: Budapest, «Adatmező13»

Urban Ferenc
ügyvezető

1. A terméktípus egyedi azonosító kódja (pl. szabványos megnevezése):
Transzportbeton – a szállítólevélen meghatározott jelölés szerint
2. A felhasználás célja(i):
Tervezett és rendelt, a magas- és mélyépítésben helyszínen készített, előre gyártott beton, vasbeton és feszített vasbeton szerkezetekhez és szerkezeti elemekhez az MSZ EN 206, MSZ 4798 szabványban meghatározott feltételek teljesülése esetén.
3. Gyártó:
4. Meghatalmazott képviselő: **Nincs**
5. A TÁÉE-rendszer: **2+ rendszer**
6. A vonatkozó szabvány: **MSZ 4798: Beton. Műszaki követelmények, tulajdonságok, készítés és megfelelőség, valamint az EN 206 alkalmazási feltételei Magyarországon**

A kijelölt tanúsító szerv: **neve; azonosítója: xxx.**

7. A teljesítménykövetelmények értékelése

A beton konzisztenciája átdadáskor (mm):

	F2	F3	F4	F5	F6
Min.	350	420	490	560	630
Max.	410	480	550	620	

A beton testsűrűsége: **megfelel**

A beton eltarthatósága: **általános körülmények esetén 90 perc**

Lényeges jellemzők

A gyártó által vállalt jellemző szilárdság 28 napos korban, vegyes tárolással (N/mm²)

C8/10	C12/15	C16/20	C20/25	C25/30	C30/37	C35/45	C40/50	C45/55	C50/60
11	16	22	27	33	40	49	54	60	65

Megfelelőségi feltételek (a jelöléseket és rövidítéseket lásd az MSZ 4798 szabványban):

Kezdeti gyártás esetén: $f_{cm,12d} \geq f_{cm} = f_{ck} + 4$ és $f_{ct} \geq f_{ck} - 4$

Folyamatos gyártás esetén: $f_{cm,12d} \geq f_{cm} = f_{ck} + 1,48 \cdot \sigma$ és $f_{ct} \geq f_{ck} - 4$

A beton egyéb tulajdonságai a beton jelében megadott követelmény szerint: **megfelel**

A termék az elvárt használati élettartamot csak megfelelő bedolgozás és utókezelés esetén teljesíti, ha a terméket erő hatások mértéke nem lépi túl a termék jelében megadott környezeti osztályokra vonatkozó határértékeket.

Az 1. pontban meghatározott termék megfelel a 7. pontban feltüntetett, teljesítménynyilatkozat szerinti teljesítményeknek. E teljesítménynyilatkozat kiadásáért kizárólag a 3. pontban meghatározott gyártó a felelős.

A gyártó nevében és részéről aláíró személy:

(név)

(a kiállítás helye és dátuma)

(aláírás)

CEMKUT Kft., bejelentett tanúsító szerv - NB 1414
 Cím: H-1034 Budapest, Bécsi út 122-124. • Levélcím: H-1300 Budapest, Pf.: 230
 Tel: +36 1 388 37 93; +36 30 560 7521; • Fax: +36 1 368 20 05
 E-mail: cemkut@cemkut.hu • Internet: www.cemkut.hu

EK-Teljesítmény Állandóságának Tanúsítványa

A Magyar Parlament 1997. évi LXXVIII. törvény (Építési Törvény) 41. §-ának és módosításainak alkalmazása szerint, összhangban a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel és annak módosításaival, valamint az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelettel, a tanúsító szerv az 1+ rendszer szerint végrehajtott eljárások alapján tanúsítja az alábbiakban megadott termék teljesítményének állandóságát.

«Adatmező10»
 megnevezésű építési termék,
 melyet a(z)

«Adatmező5»
 «Adatmező6»

mint gyártó az alábbi üzemében

«Adatmező7»
 («Adatmező8»)
 állít elő.

A tanúsító szerv megállapította, hogy

- a terméktípus meghatározása megtörtént;
- és a gyártó végzi:
- az üzemi gyártásellenőrzést;
- a gyártó üzemben a gyártó által vett minták meghatározott vizsgálati terv szerint történő további vizsgálatát.

A tanúsító szerv

- elvégezte:
- az építési termék teljesítményének értékelését az EN 197-1 által előírt vizsgálatok (beleértve a mintavételt is) alapján;
- a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálatát;
- a gyártó üzemben vagy a gyártó raktárhelyiségében vett szűrőpróbaszerű minták vizsgálatát,
- és végzi az üzemi gyártásellenőrzés folytatódó felügyeletét, vizsgálatát és értékelését.

A termék teljesítménye állandóságának vizsgálati, ellenőrzési és értékelési eredményeit a «Adatmező»-«Adatmező1»-«Adatmező2» munkaszámú Értékelési jelentés tartalmazza. Ezen tanúsítvány alapján a gyártó a teljesítménynyilatkozatot kiállíthatja és a CE jelet a terméken elhelyezheti. Ez a tanúsítvány feljogosítja a gyártót a CEKUT Tanúsítási embléma alkalmazására.

A tanúsítvány azonosítója: «Adatmező12»
 A tanúsítvány érvényessége: visszavonásig

Első kiadás dátuma: Budapest, «Adatmező13»

Urbán Ferenc
 ügyvezető

Teljesítménynyilatkozat

Száma: 0000-CPR-T0000-00

1. A terméktípus egyedi azonosító kódja (pl. szabványos megnevezése):
 Portlandcement EN 197-1 – CEM I 32,5 N – LH/SR 3
2. A felhasználás célja(i):
 Betonok, habarcsok, injektált habarcsok és egyéb keverékek készítése az építőipar számára és építési termékek előállítására.
3. Gyártó:
4. Meghatalmazott képviselő: Nincs
5. A TÁEE-rendszer: 1+ rendszer
6. Harmonizált szabvány: MSZ EN 197-1:2011 Cementek. 1. rész: Az általános felhasználású cementek összetétele, követelményei és megfelelőségi feltételei

Bejelentett tanúsító szerv: neve, azonosítója

7. A teljesítménykövetelmények értékelése

Lényeges jellemzők	Teljesítmény
Általános felhasználású cementek (alcsaládok)	CEM I 32,5 N – LH/SR 3
- Összetétel és alkotórészek	3
Nyomószilárdság (kezdő és szabványos)	32,5 N
Kötési idő	Megfelelt
Oldhatatlan maradék	Megfelelt
Izzítási veszteség	Megfelelt
Térfogat-állandóság	
- Tágulás	Megfelelt
- SO ₂ -tartalom	Megfelelt
Hidrataációs hő	Megfelelt
Kloridtartalom	Megfelelt
CsA-tartalom a klinkerben	Megfelelt

Az 1. pontban meghatározott termék megfelel a 7. pontban feltüntetett, teljesítménynyilatkozat szerinti teljesítményeknek. A 305/2011/EU rendeletnek megfelelően e teljesítménynyilatkozat kiadásáért kizárólag a 3. pontban meghatározott gyártó a felelős.

A gyártó nevében és részéről aláíró személy:

(név)

(a kiállítás helye és dátuma)

(aláírás)

- A termék szabadon forgalmazható az EGT belső piacán
- Alapja a gyártó TNY-a
- Az építési termék megfelel a nyilatkozatban szereplő teljesítménynek
- Az építési termék megfelel a CPR és egyéb vonatkozó követelményeknek

	1414 XY Kft. ....Gyár 13 001-CPR-2013-07-01	EN 197-1:2011 Portlandcement EN 197-1 – CEM I 52,5 N Beton, habarcs, injektált habarcs és egyéb keverékek készítése az építőipar számára és építési termékek előállítására Lényeges jellemzők: A szinteket és osztályokat a cement szabványos jelölése meghatározza

A terméktanúsító szerv azonosító száma

A gyártó cég neve, bejegyzett címe vagy azonosító jele

A megjelölés elhelyezési évének utolsó két jegy

A TNY hivatkozási száma

Az alkalmazott európai szabvány száma, ahogy a hivatalos lapban (OJ) közzétették

A terméktípus szabványos megnevezése, amely megadja a lényeges jellemzők szintjeit és osztályait

A termék tervezett felhasználási területei az alkalmazott európai szabvány szerint

Megadott teljesítményértékek

Miért jó mindez?

Szabvány

- Közös nyelv, erősíti a bizalmat
- Segíti a termék, szolgáltatás piaci értékesítését, az általánosan elismert követelmények alkalmazását
- Csökkenti a választási kényszert, nem kell saját eljárásokat, módszereket kifejleszteni
- Segítik a folyamatok, alrendszerek összehangolását

Minőségirányítás

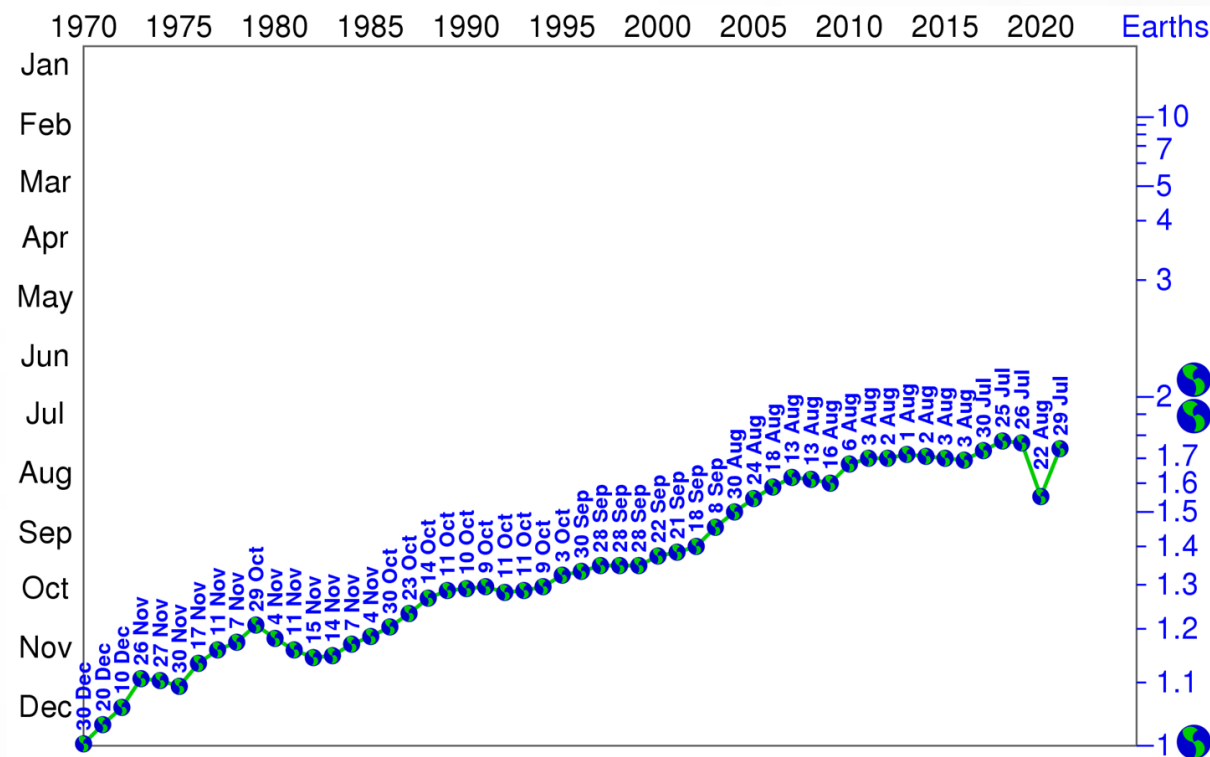
- Nő a szervezet hatékonysága, eredményessége
- Átláthatóság, egyértelmű felelősségi és hatásköri viszonyok
- Magasabb vevői bizalom, marketing
- Megfelelés szabályozási és tender előírásoknak

Beépítés, Forgalomba hozatal

- Szabályozott, egységes előírások, eljárások (EU/tagország)

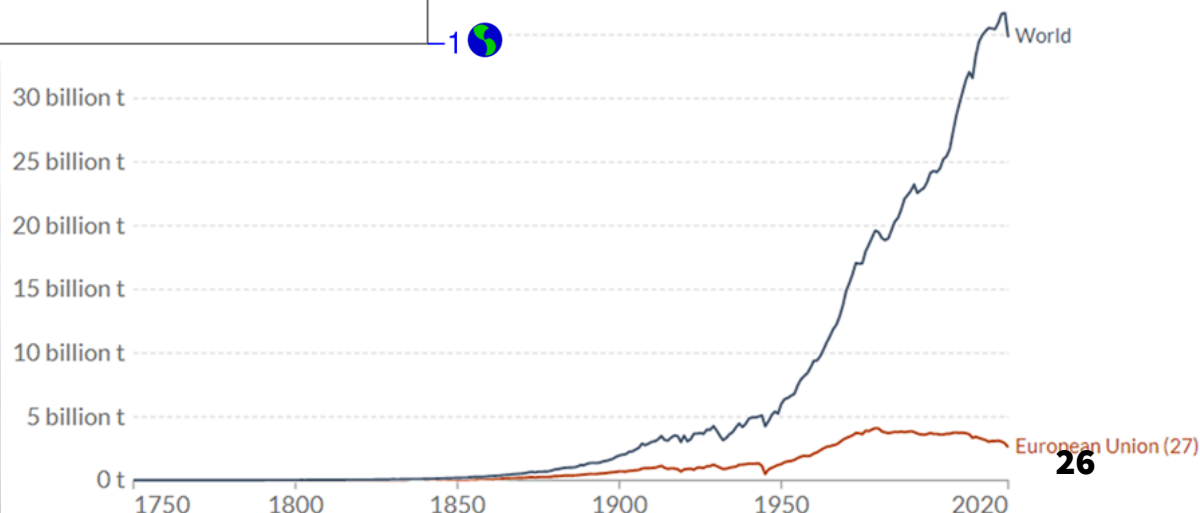
Fenntarthatóság, karbonsemleges körforgásos gazdaság az építőiparban

Fenntarthatóság, CO₂ kibocsátás

Earth Overshoot Day
(2022-07-28)

CO₂ kibocsátás alakulása
világ/EU)

Probléma – lineáris gazdaság (XVIII.sz.):

kitermelés → termék-előállítás → használat → megszabadultunk tőlük

Fenntarthatóság (1972): a gazdaság, a társadalom és a természeti környezet szimbiózisának egymást erősítő fejlődése.

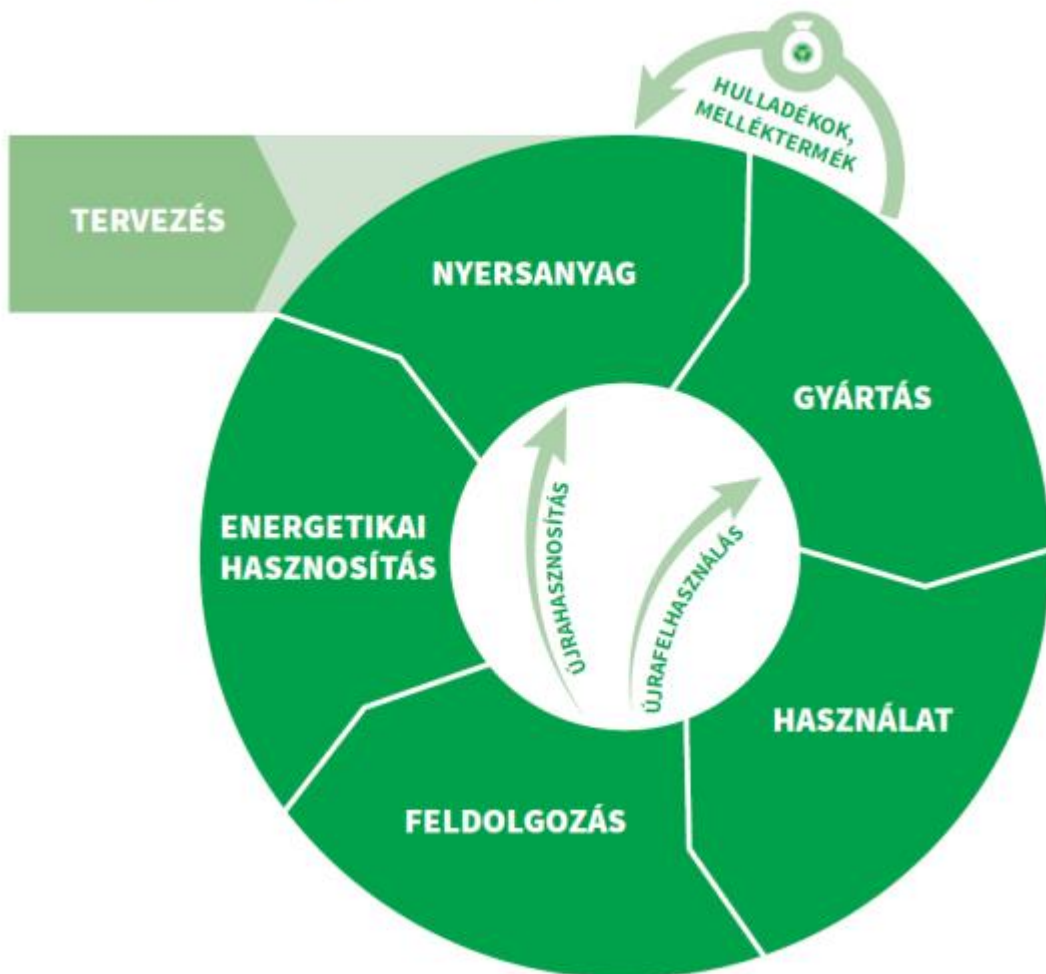
Körforgásos szemlélet: kiterjeszti a termékek iparágakon és országhatárokon túlnyúló újrahasználásával, újragyártásával vagy újrahasznosításával.

- 1) a felszíni vizek és a növények párolgása,
- 2) a felhő- és csapadékképződés,
- 3) a csapadék talajba szivárgása, az élőlények vízfelvétele,
- 4) a felszín alatti vizek felszínre bukkanása, a felszíni vizek és az élőlények párolgása

Körforgásos gazdasági modell

- Fenntarthatóság
- Megosztás
- Karbantartás, javítás
- Felújítás
- Újragyártás
- Újrahasznosítás
- Újrafelhasználás

Jelen vannak, sőt mindig is jelen voltak az emberiség történelmében.

Már az ókori Egyiptomban is volt újrahasznosítás (pl. koporsók).

A beton szerepe az épített környezetben

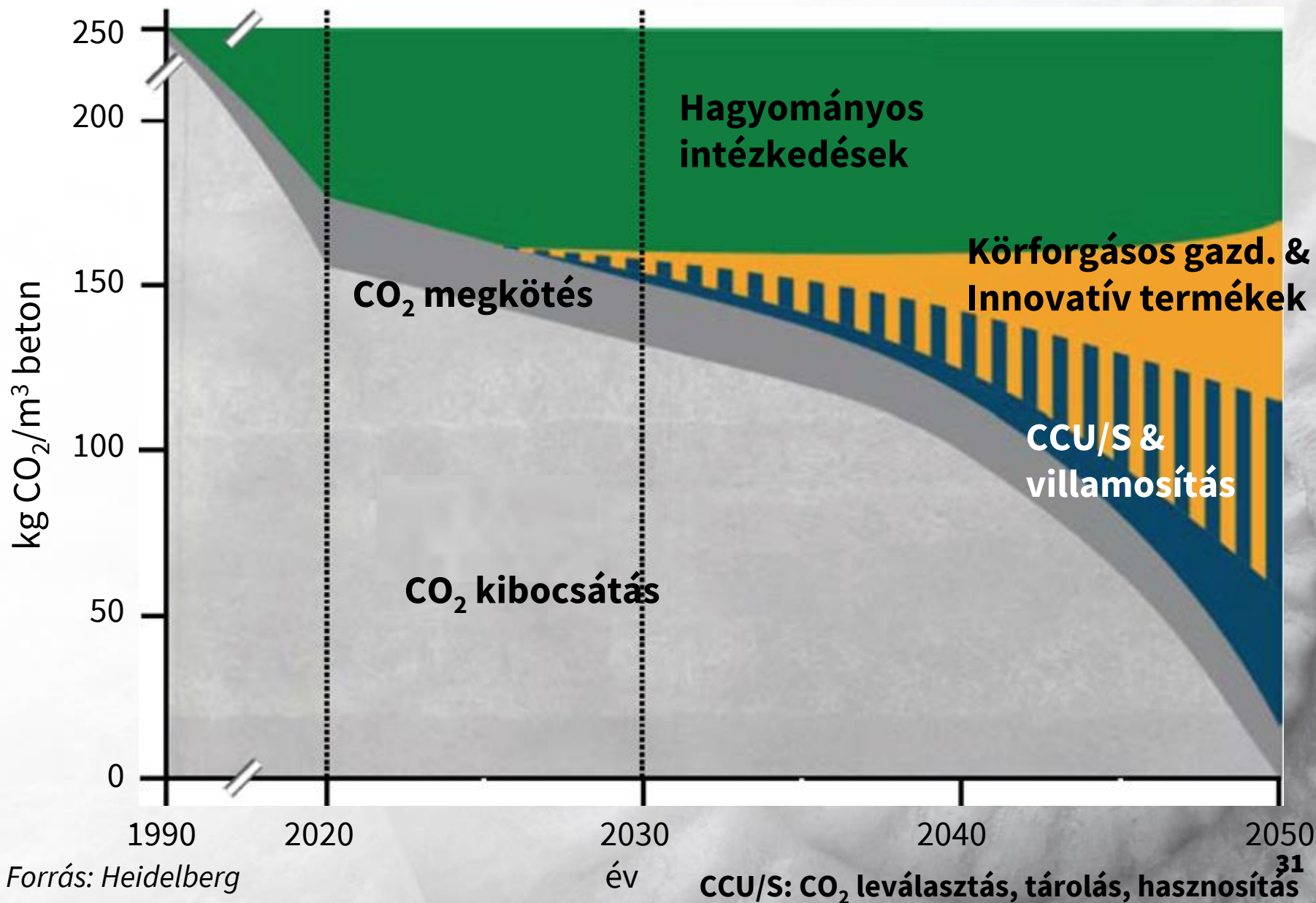
A CO₂ kibocsátás 36 %-a, a primer energiafogyasztás 40 %-a az épületekhez, építkezésekhez köthető.

A CO₂ csökkentés eszközei:

- **Épület fűtés/hűtés** - energiafogyasztása évente 50 kWh/m² a termikus tömegáramlásnak, légtömörségének köszönhetően (hagyományos épületé 150-200 kWh/m²)
- **Tartósság** – hosszú élettartam, minimális karbantartással
- **Okos beton** – a termikusan aktivált betonra épült fűtési és hűtési vezérlések kommunikálnak az intelligens villamos-energia hálózatokkal, kihasználva a megújuló energiák adta lehetőségeket
- **Megújuló energiatermelés** (gátak, szélerőművek...), CO₂ megkötő képességével csökkenthető a kibocsátás
- **Innovatív beton megoldások**, kiegészítve az építőiparra kiterjedő, illetve azon túlmutató egyéb innovációs elemekkel

- A megszilárdult cement a betonban vagy cementkőben a teljes életciklusa alatt **CO₂-t nyel el**. Ez egy természetes folyamat, melynek során az elnyelés mértéke a mai technológiákkal előállított cement CO₂-kibocsátásának 25 százalékát is elérheti.
- Az épületelemek és a bontási hulladékok újrahasznosításának optimalizálásával a karbonátosodási folyamatból eredő CO₂ megkötés maximalizálható.

Lehetetlen küldetés vagy reális jövő?

- Rengeteg jó gyakorlat önmagában, de **nem** a tervezéstől a teljes életciklusra vonatkoztatva, körforgásos szemlélettel
- További megoldások, K+F
- Egy iparág önmagában nem tudja végrehajtani
- Különböző iparágak együttműködése
- Támogató, koordináló, hatékony **szabályozás, szabványosítás**

Hol tartunk (EU-2019)?

Körforgásos anyagfelhasználás aránya, %

